Svenska Judoförbundet

Anläggningsguide

Svensk Judo

Dojon i Sundsvall med läktere, kafé och gymhörna. Foto: Robin Neijman.

Anläggningsguide, Svenska Judoförbundet 2025

Texter: Lars Johansson och Roger Norman.
Layout: Alf Tornberg, AlfRed Media, alf.tornberg@judo.se
Bild första sidan: Stenungsunds JK:s dojo i Stenungsund Arena. Foto. Alf Tornberg
Utgivare: Svenska Judoförbundet, Edith Södergrans Gata 7, 754 60 UPPSALA. info@judo.se.
Version 1, 25-05-16

Förord

Den övergripande intentionen med den här anläggningsguiden är att bidra till samhället genom att få fler att röra på sig. För att lyckas med det behöver vi få fler och bättre anpassade idrottsytor.

Svenska Judoförbundet vill alltid sätta vår idrott och våra utövare i centrum och stötta dem på deras väg genom ett livslångt idrottande. Därför har vi nu genom bland annat en anläggningsenkät och samtal med föreningar i landet samt tränare och ledare, tagit fram ett material som vi hoppas ska komma våra föreningar, och därmed samhället till gagn.

Detta går dessutom helt i linje med Vision 2030 som judoförbundet antagit. Den handlar kort om tillväxt, resultat och kvalité.

Vår främsta målgrupp för den här guiden är därför judoklubbarna i landet även om mycket av innehållet också kan användas av andra idrottsföreningar. Vår tanke är att de i detta material dels kan få inspiration och tips på hur de kan utveckla sin verksamhet med avseende på större och bättre anpassade träningsytor, dels få stöd i kontakter med exempelvis fastighetsägare och kommuner.

Vår intention är också att öppna för nya tankar om hur vi kan hitta fler ytor att träna på. Vi tror att en nyckel till att få gehör för nya tankar är en större förståelse för vår idrott. Därför anger vi i guiden bakgrund och fakta kring judo, som vi hoppas kan komma till användning i diskussioner med olika externa intressenter.

Innehåll

Bakgrund **4**
Idrottens roll i samhället 5
RF:s hållbarhetsmål 6
FN:s globala hållbarhetsmål 6
Introduktion till guiden 7

Krav på en bra dojo 9

Framtidens drömdojo **13**
Checklista ny lokal 14
Olika golvunderlag 15
Olika typer av tatami/träningsmattor 15

Olika typer av lokaler och nyttjanderätt **17**
Hyra av kommun 17
Hyra privat 17
Paddelhallar 18
Äga sin egen lokal 19

Olika stödmöjligheter **20**
Driftsbidrag 20
Anläggningsbidrag 20
RF/SISU 21
Allmänna arvsfonden 21
Sparbanksfonden 21
Slutord 22
Vision 2030 23
Judons värdegrund 24

Bakgrund

Idrottens roll i samhället

Sedan mitten av 90-talet har Sveriges befolkning ökat med två miljoner men antalet idrottsytor har inte ökat i samma takt. Dessutom är fördelningen av idrottsytor inte anpassat till behovet där det är som störst befolkningsmässigt. Samtidigt blir befolkningens fysiska status allt sämre och problem med stillasittande och fetma ökar kontinuerligt. Här finns en stor möjlighet för idrotten att bidra till samhället, inte minst när det gäller folkhälsan.

Idrotten har ett värde i sig, till exempel i glädjen över att utvecklas fysiskt och klara sådant man aldrig klarat förut. Dessutom kan man i tävling få uppleva flera känslor, så som nervositet, glädjen att lyckas, och att uppleva djup koncentration i här och nu.

Förutom det kommer ett stort antal positiva bieffekter. Att engagera människor i idrott och rörelse kan skapa gemenskap över gränser i åldrar, kön, etnicitet, klass med mera, vilket inte minst underlättar integrationen. Risken för ensamhet minskar när människor har ett sammanhang att vara delaktiga i.

Om fler kommer i rörelse ger det ett stort bidrag till folkhälsan. När kroppen blir starkare och friskare kan det dessutom ge effekt på den mentala hälsan. Det är inte för inte det finns fysisk aktivitet på recept både mot fysiska sjukdomar och depression.

På 1177 finns att läsa: *”…du orkar mer och mår bättre både fysiskt och psykiskt. Konditionen förbättras och du får starkare muskler. Det är också vanligt att du sover bättre, känner dig gladare och får lättare att hantera stress ”*.

Om idrotten ska få chansen att bidra ännu mer till samhället måste den ges förutsättningar. Det är helt enkelt bra för Sverige att satsa på fler ytor för idrott.

RF:s hållbarhetsmål

Att ta sig till träningar, matcher, träningsläger, cuper och evenemang innebär ofta en hel del resor och transporter. Hur kan idrottsrörelsen resa smartare och mer hållbart?

På RF:s hemsida finns stöd och inspiration för er som vill göra en faktisk förändring på ett ganska enkelt sätt.

https://www.rf.se/rf-arbetar-med/hallbar-utveckling/mer-hallbara-resvanor

FN:s globala hållbarhetsmål

FN har listat 17 globala mål. I Svenska Judoförbundets hållbarhetsarbete arbetar man främst med mål nr 3 God hälsa och välbefinnande, mål nr 4 God utbildning för alla, mål nr 5 Jämställdhet och mål nr 10 Minskad ojälikhet.

Göteborgs JK:s dojo. Foto: Robin Persson.

Introduktion till guiden

Vilka svårigheter har Sveriges judoklubbar idag med sina lokaler? En av de största utmaningarna för judoklubbar i Sverige är bristen på funktionella och ekonomiskt hållbara träningslokaler. Många av föreningarna är förpassade till lokaler i till exempel industriområden och till lokaler som egentligen inte är lämpliga för verksamheten. Det kan också vara kommunala lokaler som har ett annat huvudsyfte. Lokalernas utformning i sig är också en problematik med exemelvis pelare mitt i träningsytan, för låg takhöjd och ingen tillgänglighetsanpassning.

Många judoklubbar upplever också att de inte är prioriterade i kommunala anläggningar och att det ofta kan vara låg kunskap om judo bland tjänstemän och lokalpolitiker. Inte helt sällan blandar man ihop de olika kampsporterna och gör bedömningar baserat på kampsport såsom en likvärdig verksamhet. Det hindrar klubbar från att utveckla sin verksamhet vilket inte minst drabbar barn och unga som vill börja att utöva judo men som inte får plats i de i många fall begränsade träningsgrupperna eller kan ta sig till träningen utan skjuts från någon närstående.

Vår gjorda anläggningsenkät visar följande:

- Antal svarande klubbar: 61

Lokaler och hyresförhållanden

- Hyresvärd: 38 klubbar hyr av kommunen, 18 hyr privat och endast 2 klubbar äger sina egna lokaler. 3 klubbar hyr av ett konsortium vilket kan räknas ibland de kommunala hyresvärdarna då det är fristående kommunala bolag som avses.
- Subventionering: 40 klubbar får någon typ av subvention från kommunen, medan 21 inte får det.
- Ensamrätt till lokalen: 33 klubbar delar lokaler med andra idrotter, inklusive andra kampsporter.

Sociala utrymmen och faciliteter

- Sociala utrymmen: Varierar från inga sociala utrymmen till klubbrum, kök, och gym.
- Omklädningsrum och duschar: De flesta klubbar delar omklädningsrum och duschar med andra idrotter.

Utrustning

- Ägande av mattor och annan utrustning: 75 % av de svarande klubbarna äger sina egna mattor och annan träningsutrustning.

Framtida planer

- Planer på att byta lokal: 28 av de svarande söker större eller billigare lokaler, ofta i dialog med kommunen eller privata fastighetsägare.
- Kommentarer: Flera klubbar uttrycker behov av bättre lokaler för att kunna växa och förbättra sin verksamhet.

Specifika utmaningar

- Ekonomiska utmaningar: Flera klubbar nämner ekonomiska svårigheter och är i behov av hyreslättnader.
- Begränsningar i nuvarande lokaler: Problem som lågt i tak, pelare som begränsar utrymmet, och brist på sociala ytor nämns.

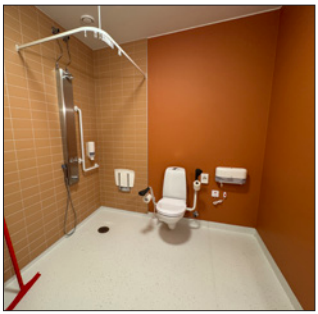

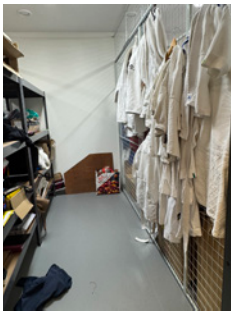

Uddevallas JK:s nya dojo med tillhörande biutrymmen. Foto: Alf Tornberg.

Krav på en bra dojo

Judo är en olympisk idrott med ursprung från Japan. Judo betyder ”Den mjuka vägen” och är en japansk kampsport utan slag och sparkar. I judo används kast, fasthållningar, armlås och halslås för att vinna över sin motståndare. Den som utövar judo kallas judoka.

Var tränar man judo?
Judo utövas i en dojo. En dojo är en sal eller plats för uppslukande lärande, upplevelsebaserat lärande eller meditation. Detta är traditionellt inom kampsportsområdet. Dojon är alltså inte bara en träningslokal, utan även en plats för lärande, respekt och disciplin.

Var behöver man förlägga en dojo?
En dojo bör med fördel ligga i eller vid en större idrottsanläggning. Dels för att kommunala transporter i högre grad möjliggörs, dels för att det vid dessa finns tillgång till andra träningsmöjligheter och/eller andra praktikaliteter såsom kafeteria, gym, bastu, med mera. En förläggning av dojo vid lokaler och anläggningar där andra idrotter bedriver verksamhet är klart positivt då man genom samarbeten över de idrottsliga gränserna kan hjälpas åt med till exempel driften och/eller skötseln av lokalerna samt ge möjligheter till sportsliga samarbeten. Om det inte är möjligt bör man åtminstone säkerställa en central närhet och goda kommunikationsmöjligheter till och från dojon, helst med kollektiva transportmöjligheter. Närheten till större bostadsområden är också en stor fördel för möjligheten för barn och unga att ta sig till och från träning utan att behöva förflytta sig över större distanser.

Vilka fysiska attribut behöver en dojo för att vara funktionell?
Lokalen behöver vara fri från pelare och ha en takhöjd på 3 meter eller högre. Det finns fördelar med en mer kvadratiskt byggd lokal, men är golvytan tillräckligt stor så kan lokalen vara rektangulär. Men då bör man beakta att kortsidan inte ska understiga 8 meter. En dojo för judo bör vara cirka 200 kvadratmeter (20x10m) eller större. En lokal mindre än 100 kvadratmeter är direkt olämplig. En fullstor tävlingsyta är 12 x 12 meter stor där 8 x 8 meter är själva tävlingsytan och övrig yta är säkerhetszon runt tävlingsytan. I en dojo försöker man ha minst två tävlingsytor parallellt med varandra. Det skulle då innebära en lokal om 288 kvadratmeter.

Lokalen behöver vara tillgänglighetsanpassad. Judo är en idrott för alla och har många utövare med funktionella funktionsnedsättningar. Svenska Parasportsförbundet har gett ut en manual för tillgänglighet vilken man bör använda som stöd i detta arbete.

Judo utövas barfota, vilket gör att golvdrag eller kalla golv under mattan som kyler ner mattan, behöver undvikas. Det föreligger en förhöjd skaderisk och ett obehag när fötterna är kalla. En viktig del av judon är mattkamp, newaza, som utförs på liggande på mattan. Även det momentet av judo tydliggör behovet av att golvet/mattan är tempererad.

Golvytan under mattan kan med fördel vara av trä då trä inte kyls ner på samma sätt eller är lika stumt som betong. Betong avger alltid fukt. Fukt förstör godkända judomattor emedan pusselmattor av skumgummi inte är lika fuktkänsliga. Underlaget mellan golv och judomatta behöver ha någon form av dämpning. Det har varit väldigt vanligt med gamla bildäck som man lagt en tjockare träskiva på. Det har varit funktionellt, men är ur brandsynpunkt inte längre att föredra. Det finns fjäderbelagda golv av japansk modell men dessa är inte så vanliga i Sverige. Många klubbar har någon form av skumgummimatta under sin judomatta. Dessa kan vara pusselmattor, tunna skumgummiskivor eller tjockare filtmatta. Alla har sina för- och nackdelar. Skumgummi är fjädrande, tål fukt tämligen väl och är relativt överkomliga i pris. Filtmatta håller judomattan bra på plats, tål fukt till viss del, men kan mögla.

Judo är en högintensiv tävlingsidrott. Det gör att lokalen behöver ha en god ventilation så lokalen inte blir för varm eller kvav. Ventilationssystemet kan med fördel vara ställbart i intensitet då motionsjudo inte kräver samma luftväxling. Blir luftväxlingen för hög blir det kyligt och skaderisk föreligger. Viktigt att tänka på hur värmen fördelas och kommer in i lokalen så att golvet värms upp då man tränar barfota.

För tävlingsarrangemang är tillgång och placering av eluttag viktiga. All tävlingsutrustning idag är beroende av el. Wifi är också ett viktigt element i tävlingsarrangemangen, men även ur social aspekt. Andra ytor utöver träningsytan är viktiga av flera anledningar. Sittyta i anslutning till dojon där föräldrar kan sitta under träningarna. Kafeteria/kök är viktiga för arrangemang, men fyller också en viktig social funktion. Om detta finns dröjer sig aktiva och övriga sig kvar längre i lokalen.

Förrådsyta behövs för att kunna förvara träningsutrustning. Behöver finnas i nära anslutning till dojon. Det finns också ett behov av låsbar förvaring för kläder, dräkter, bälten, med mera, som föreningen säljer till medlemmarna. Förvaringsyta för personlig utrustning är bra, men inte nödvändig. Judon har inte stora skydd, stora handskar eller liknande som är skrymmande att ta med till och från träning. Gymdel i anslutning till dojon är att föredra då judon kräver både god fysisk styrka och kondition. Om det inte är möjligt bör man försöka tillse att möjligheten finns inom samma anläggning.

Omklädningsrum, dusch och toalett behöver finnas i nära anslutning till dojon. Om det inte är möjligt så bör dessa åtminstone finnas i samma huskropp som dojon. Antalet duschar och toaletter kan variera men bör lämpligen vara anpassade för antalet utövare. Det kan med fördel vara bra med åtminstone en avskild duschplats, en så kallad blygdusch. Omklädningsrum ska finnas för både damer och herrar i tillräcklig omfattning samt i lämplig storlek för antalet utövare. Gällande könsneutrala omklädningsrum finns information på RFSL:s webbplats RFSL:s råd om könsneutrala omklädningsrum och toaletter.

Vilket underlag behöver man för att kunna träna judo?
För att en judomatta ska vara IJF-godkänd (Internationella Judoförbundet) måste den uppfylla flera specifika krav:

1. **Material:** Mattan ska vara gjord av högkvalitativt skum med slutna celler, ofta polyeten, för att ge optimal stötdämpning och säkerhet.

2. **Tjocklek:** Den typiska tjockleken är 50 mm, vilket ger tillräcklig dämpning för att skydda utövarna vid fall.

3. **Yta:** Ytan ska vara präglad med ett specifikt mönster, ofta rishalm, för att ge bra grepp och förhindra att utövarna glider.

4. **Brandsäkerhet:** Mattan måste vara certifierad enligt Euroklass E för brandsäkerhet.

5. **Stabilitet:** Mattan ska ha ett antiglidsystem som håller mattorna stadigt sammanfogade utan att lämna luckor.

6. **Mått:** Standardmåtten är ofta 2 m i längd och 1 m i bredd, men kan vara 1 x 1 meter.

Dessa krav säkerställer att mattan är säker, hållbar och lämplig för alla typer av tävlingar, från regionala till olympiska turneringar. Om man inte har råd att satsa försämras om man avstår från att köpa en godkänd matta. Det kan i längden bli dyrare. Det finns andra typer av mattor. Bland annat finns skumgummibaserade pusselmattor i varierande tjocklek. Men minsta tjocklek är 40 mm för att inte skador ska uppstå vid fall.

En av de största utmaningarna för tillväxten inom klubbarna i Sverige är bristen på funktionella och ekonomiskt hållbara träningslokaler. Många av föreningarna är förpassade till lokaler som egentligen inte är lämpliga för deras idrotter och som också hindrar dem från att utveckla sin verksamhet. Det drabbar inte minst barn och unga som vill börja att utöva judo men som inte får plats i de i många fall begränsade träningsgrupperna. Många Judoklubbar upplever också att de inte är prioriterade i kommunala anläggningar och att det ibland kan vara låg kunskap om Judo och vår olympiska idrott bland tjänstemän och lokalpolitiker. Detta visade också bland annat Kampsportsutredningen, som RF-SISU Stockholm genomförde bland distriktets kampsportsföreningar 2019–2020. För att underlätta för våra Judoklubbar och deras kontakter med exempelvis kommuner och hyresvärdar så har Svenska Judoförbundet skapat denna guide där uppgifter om våra lokalbehov finns samlade. Bland annat går vi igenom önskade golvunderlag.

Ånge JK:s dojo ligger i en gammal kyrka som föreningen har förvärvat.
Foto: Jonathan Edenström.

Framtidens drömdojo

Hur ser er drömdojo ut? Vad vill ni att den ska innehålla? Viktigt att tänka utanför boxen. Var man sedan hamnar är en annan sak men det kan vara bra att drömma fritt och inte låsa sig vid hur man har det idag och vilka begränsningar som finns. Och då utifrån geografisk placering, dojons utformning och storlek, tillgång till omklädningsrum, sociala gemenskapsytor, kompletteringsytor som gymdel, mötesrum, cafédel, med mera.

Vi tittar på hur man bör tänka framöver när det gäller moderna och praktiska lokaler. Som inspiration har vi även besökt två av förbundets föreningar, i Växjö och i Borlänge, samt nya mångmiljonsatsningen Kampsportens Hus i Köpenhamn. Det är tre platser med helt olika förutsättningar men med den gemensamma nämnaren att utvecklingen av lokalerna har skett i samförstånd mellan idrottsföreningarna och hyresvärdarna. Vi har i denna guide även tagit med vad som krävs för tävling och uppvisning i de fall då detta är aktuellt. Förhoppningen är att dessa uppgifter kan användas inte bara för befintliga idrottslokaler utan även vid planeringen av nya. När det gäller tävlingar har vi fokuserat på tävlingsyta, till exempel den storlek en tävlingsmatta kräver. Det förutsätts i våra sammanställningar att lokalerna i övrigt har utrymme för exempelvis publik, domare och sekretariat. Utanför denna guides uppdrag finns också generella önskemål inom idrottsrörelsen på alla typer av idrottsanläggningar. Dit räknas exempelvis önskemål om: Förslag på olika typer av samarbete mellan kampsporter och bilder därefter.

Nedan följer olika detaljer som är värda att beakta vid planering av ny lokal samt lite länkar.

- Anpassningar enligt Svenska Parasportförbundets manual för tillgänglighet
- Fräscha, ventilerade och idrottsanpassade lokaler
- Omklädningsrum med toaletter och duschar
- Möjligheter till att utöva styrketräning och konditionsträning
- Tillgång till eluttag och wifi
- Tillgång till förvaringsutrymme
- Tävlingar, de regler om mått på matta som gäller finns reglerade i TB (Täv lingsbestämmelser) finns att läsa på judo.se under tävling.

Checklista för framtida lokal

När man tittar på ny lokal är det mycket som spelar in, många viktiga faktorer såsom:

- Hur stor verksamhet har man idag
- Hur bedömmer man att verksamheten skall växa
- Har man samarbete med någon annan kampsport som kan samnyttja lokalen
- Ekonomin - vad har man råd med
    - Kan man dela med någon annan
    - Kan man hyra ut till någon annan
    - Kan man starta någon sidoverksamhet i klubben som både ger inkomster och nya medlemmar såsom fallkurser, yoga, motionsgymnastik och givetvis fler judoverksamheter
- Storleken på lokalen handlar inte bara om yta utan om lokalen är kvadratisk eller rektangulär. Rektangulär är vanligast och kanske att föredra.
- Finns det några begränsningar i lokalen såsom pelare, stora ellement, stora glaspartier eller annat som kan vara farligt.
- Takhöjden, bör inte understiga 3 meter, både av säkerhetskäl och från ventilationssynpunkt
- Generellt kan man säga att en träningslokal med cirka 70–100 kvadratmeter matta är en bra start på en ny lokal. Har man redan en klubb så får man bedöma utifrån hur mycket man tränar idag samt hur många dagar och storleken på träningsgrupper. En storlek på träningsyta som man kommer långt med är 20x10 meter, det vill säga 200 kvadratmeter.
- Förutom själva träningsytan är det viktigt att tänka på bland annat följande
    - Sociala ytor. Möjligheten för föräldrar att sitta och umgås under träningen är viktig. Denna yta är ofta inte så prioriterad.
    - Möjligheten att ha eget gym
    - Finns det möjlighet till mötesrum eller ha eget, för styrelsemöte, tränarmöte med mera
    - Finns det eller kommer ni att ha behov av kontorsplats? Växer man så behövs plats för en eventuellt anställd
    - Förråd för tävlingsutrustning, lånedräkter, träningshjälpmedel, kontorsutrustning med mera
    - Tvättrum för att kunna tvätta lånedräkter.

Golvunderlag

Olika typer av golv används vid judoträning.

Betonggolv är stumt och behöver både något stötabsorberade under själva judomattan samt även något som leder bort fukt då betonggolv avger fukt. När man använder något stötabsorberande ska man vara noga med att det inte avger skadliga ämnen och är godkända av brandsäkerhetssynpunkt. (Bildäck är klart olämpligt, både i händelse av brand och att de avger skadliga ämnen.)

Trägolv är ofta uppbyggda med någon form av stötabsorberade material, men det kan behövas något ytterligare, samma som med betong.

Idrottsgolv är vanligast i kommunala hallar. De har oftast ett stötabsorberande underlag. Dock är det här vanligt med ett extra lager.

Oavsett vilket underlag man har så är det väldigt vanligt med först ett lager pusselmatta och sedan vanlig tatami.

Judomattor

- Tunn pusselmatta som är cirka 4–5 centimeter tjock. Denna typ av matta används oftast i mindre klubbar och är ett bra alternativ för en nystartad klubb
- Tjock matta, godkänd av Internationella Judoförbundet, IJF, brukar vara 4–5 centimeter tjock. Mattorna är dämpande i sig men kräver ändå ett underliggande golv med viss stötupptagningsförmåga. Dessa mattor ska inte beträdas med skor
- Det finns sedan något är tillbaka också en ny sorts pusselmatta som är godkänd för tävling. Den är 5 cm tjock och pusslas underifrån med liten pusselbit för att hålla ihop mattorna (syns inte på ovansidan). Denna matta väger betydligt mindre än en traditonell IJF-matta.

Mer information

För mer information om lokaler, anläggningar och tillgänglighet rekommenderar vi bland annat följande läsning

- Kampsportsutredningen (RF/SISU)
- Över stock, snö och sarg (RF)
- Manual för tillgänglighet (Svenska parasportförbundet)
- Könsneutrala omklädningsrum och toaletter (RFSL).

Tävlingen Lilla Trollträffen i Trollhättans dojo.. Foto: Lars Johansson

Olika typer av nyttjanderätt

Här följer information; först om olika sätt att hyra/äga sin lokal, därefter ett avsnitt om olika möjligheter att söka bidrag för att flytta in i ny lokal.

Vi skriver också lite specifikt vad gäller paddelhallar, som ökat mycket under några år.

Hyra av kommun

Kommunalt ägda eller delägda fastigheter.
Att hyra sin lokal av en kommun är oftast en trygg väg för en förening då det ligger i kommunens intresse att stödja idrotten. Dock skall man vara medveten om att det skiljer sig väldigt mycket mellan kommuner i landet och framför allt hur man prioriterar olika idrotter med lokaler.

Att hyra av kommunen gör oftast att hyresnivån ligger under marknadshyra, då kommunen subventionerar idrotten på detta sätt. Men då kan det vara svårt att få driftsbidrag från kommunen. (Här skiljer det mellan olika kommuner). Det kan också vara svårt att söka anläggningsstöd från RF/SISU vid eventuella renoveringar/utbyggnader. Ofta brukar kommunen utföra detta och sedan lägga det som avskrivning på hyran.

Oilka varianter att hyra av kommun.

- Man hyr en lokal där mattan ligger permanent och man har ensamrätt till lokalen. Dyrt men prtaktiskt
- Man hyr precis som ovan men med skillnaden att andra kamsporter också har tillgång till lokalen. Man hyr per timme
- Man hyr in sig i en gymnastiksal. Mattan ligger inte permanent utan man lägger ut mattan inför varje träning. Detta är vanligt i ett uppstartsskede innan man fått igång verksamheten ordentligt. Är en trygg start ekonomiskt. Ofta andvänds pusselmatta.

Hyra privat

Hyra av privata fastighetsägare.
Att hyra av privata fastighetsägare kan i vissa fall vara enklare än att hyra av kommunen. Man har då möjlighet att söka driftsbidrag från kommunen (skiljer också mellan kommuner). Men man betalar oftast marknadshyror. Vid ombyggnader och renovering är det oftast lätt att diskutera med fastighetsägaren. Detta skiljer

sig av förståeliga skäl också mycket mellan olika fastighetsägare. Det är viktigt att ha en god relation till sin hyresvärd som alltid på den privata marknaden.

Avtalstiden är viktig för att få en långsiktighet. Helst bör man skriva på minst tre år, och längre om man vill söka anläggningsstöd från RF/SISU vid renovering/ombyggnad.

En viktig aspekt att räkna in är att en fastighetsägare alltid tänker ekonomi vilket innebär att risken att bli uppsagd för att fastighetsägaren fått andra planer som ger mer pengar är hela tiden ett orosmoment.

Några viktiga detaljer att beakta när man hyr privat.

- När en privat hyresvärd hyr ut en kommersiell lokal till en förening som alltid är momsbefriad kan fastighetsägeren inte lyfta momsen vid olik renoveringar som utförs.
- En annan aspekt är om det område som lokalen ligger i ibland inte är detaljplanelagt för idrott vilket kan innebära att man inte får bedriva verksamheten där. Oftst finns det ett tillfälligt bygglov men som endast löper på några år.
- Dessutom när lokalen ligger i ett industriområde finns det sor risk att kollektivtrafiken inte är lika utbygbd eller trafikerad under kvällstid.

Paddelhallar

Paddelhallar byggdes mycket under några år och det uppstod en överetablering av dessa, De flesta byggdes helt nya och nu när denna fluga är lite på nedgång ser sig hyresvärdarna om efter nya möjligheter att hyra ut sina lokaler.

Dessa lokaler är oftast i väldigt fint skick och kan mycket väl inrymma både banor för paddel och ytor för kampsportsträning, det krävs oftast inte några stora ombyggnader. Men det är oftast begränsat med omklädning och duschutrymme. Hallarna har högt till tak vilket medger bra träning för kampsport samt även möjligheten att bygga något ovan tex café, läktare med mera.

En mycket viktig detalj att veta är hur hyreskostnaderna måste räknas.
Om en paddelhall är nyare än fem år är det speciella regler för moms. När fastighetsägaren byggde lokalen så fick han dra av momsen. Det innebär att Skatteverket vill få in dessa medel när hyresvärden hyr ut. Vi som förening är momsbefriade vilket innebär att vi inte kan/får betala moms, detta enligt skatteverket.

För att komma runt detta ser det i dag läget ut att endast ett alternativ finns som är bra och det är att kommunen hyr av fastighetsägaren (då de är momspliktiga)

och sedan hyr ut på timmar till förening. Därför är det viktigt att ha med kommunen hela vägen på detta.

Här är RF/SISU mycket behjälpliga för att ge tips och råd, därför rekommenderar vi att ni kontaktar RF/SISU.

Äga sin lokal

Detta är oftast ett bra alternativ då man inte är beroende av någon annan part. Men det är tyvärr inte så vanligt idag då det kräver ett stort kapital för att köpa en fastighet och med detta följer ju ansvaret som ägare då styrelser oftast inte sitter kvar många år, och med det andra utmaningar.

Vad gäller stöd från RF/SISU i anläggningsfrågor så är det lättare när man äger. Stödet från kommunen i driftsbidrag är oftast lättare då kommunen vet vart pengarna går. Men som tidigare nämnts sklijer det givetvis mycket mellan olika kommuner även här.

Kampsportens hus i Borlänge. Foto: Peter Nyvall.

Olika stödmöjligheter

Vi har delat upp detta i drift och utveckling då det är olika här.

Driftsbidrag

Driftbidrag kommer från kommen oftast och skiljer sig mycket mellan olika kommuner. Driftsbidraget är ett rent stöd till hyran.

Driftsbidraget ges i allmänhet till föreningar som hyr privat eller äger sin lokal, (skiljer också mellan olika kommuner)

Driftsbidrag ges oftast baserad på hyresnivån och yta beroende på antal aktiva utövare, Här vägs oftast LOK-redovisningen in, det vill säga hur många aktiva LOK-stödstimmar som klubben redovisar. Det gäller också oftast här att ha en god relation med sin kommun och att synas mycket i media vad klubben jobbar med. Att bjuda in politiker och tjänstemän till klubben för att diskutera och presentera bland annat vår värdegrund är oftast framgångsrikt.

Då det skiljer mellan olika kommuner är det viktigt att få kunskap om hur den egna kommunen ger dessa stöd.

Anläggningsbidrag

Bidrag för renovering, ombyggnad, tillbyggnad och nybyggnad.
Allmänt kan sägas att när man står inför något av ovanstående så bör man använda sig av den kunskap och erfarenhet som finns hos bland andra RF/SISU, kommunens fastighetsavdelning med flera. Detta för att ta in så mycket kompetens och hjälp som möjligt för att driva dessa processer då det kräver tid och kompetens. För det är ju ändå så att vi oftast driver klubbarna helt ideellt, vilket givetvis har sina begränsningar. Så använd alla som finns att tillgå, men framför allt RF/SISU eftersom det är idrottens organisation, som skall arbeta för våra föreningar.

RF/SISU anläggningsbidrag
(De lokala RF/SISU-konsulenterna hjälper till med detta)

- Det vanligaste stödet för idrottsklubbar
- Kräver 3-10 års hyresavtal (beroende på stödbeloppet)
- Kräver 50% medfinansiering. Kan vara egna medel, kommunala och privata medel
- Eget arbete får inte räknas in som medfinansiering
- De olika RF/SISU-distrikten har sina egna rgler för bland annat
    - Ansökningstider
    - Olika tider för när man kan söka för projekt efter varandra.

Allmänna arvsfonden www.arvsfonden.se

- Större projekt
- Oftast till nybyggnation
- Behöver oftast ha med kommunen

Regeringen har valt ut tretton områden som är prioriterade för Allmänna arvsfonden.
De prioriterade områdena har många beröringspunkter och ett arvsfondsprojekt kan innehålla delar som rör flera områden. Samtliga prioriteringar gäller för Arvsfondens fyra målgrupper: barn, ungdomar, äldre och personer med funktionsnedsättning, om inget annat anges. Detta eftersom de fyra målgrupperna har mycket gemensamt och eftersom ett projekt kan vända sig till fler än en av målgrupperna.

Allmänna arvsfonden arbetar särskilt för att få in ansökningar och för att sprida kunskap och erfarenheter från projekt på just de områdena.

Lokala sparbanksfonder

- De lokala Sparbankerna har oftast en fond som det går att söka utvecklingsbidrag ur.
- Kräver oftast ingen medfinansiering
- Kan dock vara en del i medfinansieringen till RF/SISU anläggningsbidrag och till allmänna arvsfonden

Slutord

När ni står i tankar att flytta in i nya lokaler eller vidareutveckla nuvarande så uppfinn inte hjulet själva utan ta kontakt med er RF/SISU-kontakt samt eventuellt handläggare på kommunen som kan ge råd och stöd.

Svenska Judoförbundets personal finns också och kan vara behjälpliga med råd och tips.

Det finns trots alla hinder väldigt stora möjligheter att utvidga sin verksamhet och komma in i nya lokaler. Det ni behöver vara beredd på är att det kräver en hel del arbete och uthållighet, men det är oftast värt det. För att göra arbetet lättare, ta hjälp av hur andra klubbar gjort genom kontakt med RF-SISU, Svenska Judoförbundet eller andra föreningar. En möjlighet när man vill flytta in i nya lokaler är att samverka med andra kampsportföreningar, för att både höja nyttjandegraden men framför allt utifrån den ekonomiska aspekten. Men tänk på att skriva avtal med den andra parten.

Ett exempel på tävlingshall vid mästerskapstävlingar. Denna bild från Nordiska Mästerskapen 2024 I Sundsvall. Foto: Alf Tornberg.

Vision 2030

Vision 2030

Svensk judo är en självklar del av det svenska samhället och uppmärksammas på flera områden internationellt. Inom idrotten håller svensk elitjudo världsklass och vinner regelbundet medaljer på VM och OS. Våra tränare har judospecifik högskoleutbildning för alla åldersgrupper och alla ambitionsnivåer.

Vår organisation och våra aktiviteter präglas av likvärdig behandling kreativitet och professionalism. Med utgångspunkt i vår värdegrund och vår mångfald av medlemmar med olika bakgrund, intressen och förutsättningar bidrar svensk judo till hälsa, minskning av fallolyckor, banbrytande idrottsutveckling och en hållbar samhällsutveckling.

De tre barriärbrytande målen

De barriärbrytande målen som är kopplade till visionen är formulerade inom tre olika generella områden: Kvalitet, resultat, respektive tillväxt. Målen, även om de är specifika och mätbara, ska ses som representanter för en önskad utveckling inom det område som de representerar.

Kvalitet: 50/50 i hela judorörelsen
Resultat: Globala Mästerskapsguld
Tillväxt: 70.000 medlemmar

Globala mästerskapsguld

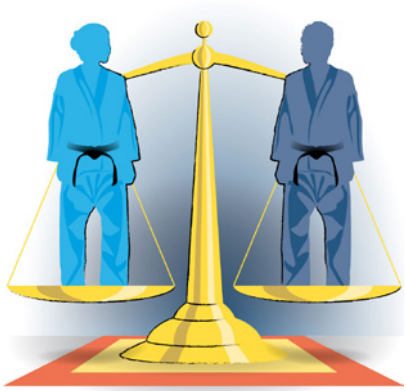

50/50 kvinnor/män i hela judorörelsen

70 000 medlemmar

Judons värdegrund

Artighet

Hederlighet

Mod

Respekt

Självkontroll

Vänskap

Ärlighet

Ödmjukhet

Svenska Judoförbundet

Tfn: 018-430 05 10
info@judo.se
www.judo.se

Svensk Judo